

Waterfabriek van de Toekomst: groeiplan voor Nederland

Oost-Nederland loopt voorop in watertechnologie. Een sterk consortium investeert in de uitrol van innovatieve watertechnologie om de kwantiteit én kwaliteit van water te verbeteren, groene energie te produceren, plus grondstoffen terug te winnen. Ons consortium bestaat uit de vijf waterschappen van landsdeel Oost, drinkwaterbedrijf Vitens, ontwikkelingsmaatschappij Oost NL, betrokken ondernemers en kennisinstellingen en weet zich ruimhartig ondersteund door de provincies Gelderland en Overijssel.

Met het investeringsprogramma '**Waterfabriek van de Toekomst**' werken we tot 2030 naar:

- een waterinfrastructuur van ruim twintig 'waterfabrieken', die ook *showcase* voor de rest van Nederland worden;
- efficiëntere productie van schoon water, circulaire materialen en duurzame energie;
- versterking van het vestigingsklimaat en de economische ontwikkeling in Oost-Nederland;
- oplossing voor de droogteproblematiek en de beschikbaarheid van water in héél Nederland en daarbuiten.

De huidige waterinfrastructuur kan onmogelijk voldoen aan de sterk toenemende watervraag van huishoudens, industrie en landbouw, die voortkomt uit klimaatverandering, toename bevolkingsgroei en stedelijke verdichting.

Nederland mist economische kansen als we nalaten te investeren in nieuwe watertechnologie, energieproductie (groen gas, waterstof) en grondstofterugwinning. Doorontwikkeling van bestaande innovatieve technologieën en toepassing daarvan op grote schaal biedt Nederland groeikansen van de *blue economy*¹, mede door de export van die ontwikkelde kennis. Zo verwacht 45% van de bedrijven in de Nederlandse watertechnologiesector de komende vijf jaar een omzetgroei van meer dan 20%. Dat wil zeggen: investeren in de **Waterfabriek van de Toekomst** betekent direct bijdragen aan het verdienvermogen van Nederland.

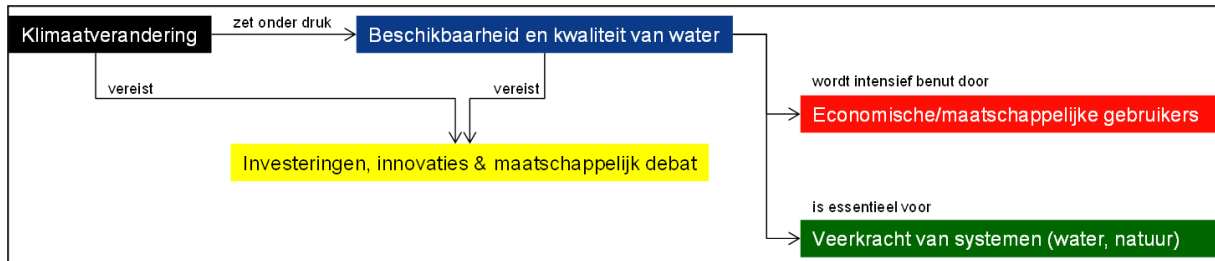
Alle randvoorwaarden voor succes van het programma zijn in de regio aanwezig:

- een sterke vertegenwoordiging van watertechnologiebedrijven, ook binnen de maakindustrie;
- reeds bestaande open innovatiesamenwerkingen tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen;
- veel ervaring bij de waterschappen in de uitvoering van complexe innovatieve projecten, zoals de ontwikkeling van het Nereda-zuiveringsconcept, de Waterfabriek Wilp, Kaamera fabriek en de Energiefabrieken in onder meer Apeldoorn, Zwolle en Hengelo.

¹<https://www.worldbank.org/en/news/infographic/2017/06/06/blue-economy>

Figuur 1: Klimaatverandering zet de beschikbaarheid en kwaliteit van water onder druk

Waterfabriek van de Toekomst omvat drie programmalijnen:

1. Schoon water

Realisatie en implementatie van nieuwe zuiveringstechnologieën en -processen² zodat water weer hergebruikt kan worden Oost-Nederland is, met een sterke kennis- en bedrijveninfrastructuur gericht op watertechnologie, uitstekend gepositioneerd om deze innovaties op grote schaal toe te passen.

2. Duurzame energieopwekking

Bij het zuiveren van (afval)water komen diverse stoffen vrij. Deze reststoffen gaan nu grotendeels verloren, maar kunnen een essentiële rol spelen in de energietransitie in Nederland. We realiseren een infrastructuur in en nabij de waterzuiveringen, die duurzame energie produceert en toepasbaar maakt.

3. Circulariteit en waterbesparing

Het circulair aanleggen en benutten van de benodigde infrastructuren plus inzet op waterbesparende technieken voor industrie en huishoudens.

Om het programma te realiseren en daarmee innovaties te versnellen zijn investeringen vereist in de waterinfrastructuur en zuiveringsinstallaties. Om deze investeringen te kunnen doen, verzoeken wij om een substantiële bijdrage van het Nationaal Groeifonds.

Totale investering: 400 miljoen

Gevraagde bijdrage Nationaal Groeifonds: 200 miljoen

Lead partners - de vijf waterschappen van landsdeel Oost, drinkwaterbedrijf Vitens, OostNL, de provincies Gelderland en Overijssel.

Betrokken partners - Een breed palet aan kennisinstellingen en bedrijven is aangehaakt en draagt bij aan de 'Waterfabriek van de Toekomst': Universiteit Twente, Wageningen Universiteit. Grote waterverbruikers uit de industrie en bedrijven uit onderstaande sectoren:

- de (civiele) grond-, weg- en waterbouw;
- geavanceerde leidingsystemen;
- werktuigbouwkunde;
- digitalisering;
- membraantechnologie;
- water en energie.

²Dit ligt in lijn met de Delta-aanpak waterkwaliteit, de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de modernisering van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater in overeenstemming met de Europese Green Deal.